

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
14/3090

Vår referanse
2014/01887-17 008

Dato
22.08.2014

Høring - Innsynsrett og oppholdsforbud

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 23. mai 2014 og avtale om utsatt frist.

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende instanser. Vedlagt følger høringsvar fra Kripos, samt Oslo, Rogaland, Østfold og Vestoppland politidistrikter i kopi.

Høringen er todelt og gjelder innsynsrett og oppholdsforbud.

Innsynsrett

Departementet foreslår endring i påtaleinstruksen om gjennomføring av mistenktes og forsvarers rett til dokumentinnsyn på etterforskningsstadiet. For å unngå unødvendig spredning av personsensitive opplysninger åpner forslaget for at sakens dokumenter i visse tilfeller gjøres tilgjengelig for forsvarer på annen måte enn fysisk utlevering, eksempelvis ved gjennomsyn hos politiet. Forslaget innebærer ingen begrensning i mistenktes og forsvarers rett til dokumentinnsyn på etterforskningsstadiet, men retter seg utelukkende mot hvordan innsynsretten skal gjennomføres rent praktisk. Hovedregelen vil fremdeles være fysisk utlevering av saksdokumentene.

Riksadvokaten, som er oppført som egen høringsinstans, er nærmest til å uttale seg om denne delen av høringen. Politidirektoratet har mottatt uttalelser også om dette høringsforslaget, og vi vil derfor kort redegjøre for merknadene vi har mottatt.

Østfold politidistrikt og Kripos støtter høringsforslaget. Kripos har i sin høringsuttalelse på side 1-9 redegjort for ulike hensyn og typetilfeller som bør omfattes av "sterke hensyn" i nytt fjerde punktum i påtaleinstruksen § 16-2 første ledd, for å illustrere behov for endring av andre lover og forskrifter. Et av endringsforslagene som fremmes av Kripos gjelder straffeprosessloven § 98 tredje ledd om forsvarers rett til kopi av saksdokumenter for fengslingsmøter. Vestoppland politidistrikt har i sin høringsuttalelse, i likhet med Kripos, kommentert en potensiell motstrid mellom straffeprosessloven § 98 og ny påtaleinstruks § 16-2.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Videre redegjør Kripos for behovet for at også andre grupper som har krav på innsyn i saksdokumentene bør omfattes av unntaket fra kopiretten, samt behovet for lovendringer hva gjelder retten til kopi etter avsluttet sak, rett til domstolsproving og sletting/tilbakelevering av materiale i de sakene hvor det foreligger sterke hensyn.

Oppholdsforbud

Politidirektoratet har i brev av 5. februar 2014 foreslått endring i straffeprosessloven § 222 b om oppholdsforbud. Bakgrunnen for endringsforslaget er i første rekke ordensforstyrrelser og voldelig atferd fra og mellom risikosupportere i fotballmiljøet som kan true den alminnelige orden og sikkerhet, og være en risiko for liv og helse. Departementet har sendt direktoratets forslag på høring.

Av de høringsuttalelsene Politidirektoratet har mottatt fra underliggende instanser støtter samtlige behovet for de foreslåtte endringene i straffeprosessloven 222 b. Merknadene fra politidistriktene og Kripos knytter seg i hovedsak til hvordan bestemmelsen bør utformes.

Vestoppland politidistrikt har i sin høringsuttalelse merknader til ordlyden i direktoratets forslag til endring i straffeprosessloven § 222 b. Distriktet uttaler følgende:

”Til selveste forslaget til ordlyden i lovteksten, stiller en spørsmålet om det i første setning i nr 1. bør inntas 'ordensforstyrrende midler' i tillegg til 'voldelige midler' ”.

Direktoratet har ingen motforestillinger til dette. Videre skriver distriktet følgende:

”Det er et spørsmål om en tydeligere henvisning eller harmonisering med ordlyden i politiloven § 1 nr. 2 kan være hensiktsmessig.”

Med dette utsagnet antar direktoratet at Vestoppland politidistrikt her har ment å vise til politiloven § 2 nr. 2. Til dette har ikke direktoratet ytterligere kommentar.

Kripos har på side 9-16 i sitt høringssvar gitt en utførlig drøfting av forslaget til endring av bestemmelsen om oppholdsforbud i straffeprosessloven § 222 b sett opp mot bestemmelsen om besøksforbud i straffeprosessloven § 222 a. Kripos har med bakgrunn i sin drøfting foreslått en alternativ løsning til direktoratets forslag, nemlig å endre straffeprosessloven § 222 a i stedet for § 222 b. En hovedforskjell er at Kripos foreslår å løsrive pålegget/forbudet fra krav om at den forbudet retter seg mot må ha en form for gruppetilhørighet.

Direktoratet mener Kripos' alternative forslag kan være velegnet for å oppnå den intensjon og det formål som ligger til grunn for direktoratets forslag om å endre straffeprosessloven § 222 b. Direktoratet ser at Kripos' poeng om å fjerne kravet om at den forbudet/påbudet retter seg mot må ha en gruppetilhørighet kan ha gode grunner for seg, uavhengig av om endringen foretas i § 222 a eller § 222 b, og at det muligens er enklest å gjennomføre dette ved å endre § 222 a.

Kripos har videre påpekt at femte ledd i direktoratets forslag til endring av straffeprosessloven § 222 b synes å kunne være overflødig sammenholdt med sjette ledd i forslaget til § 222 b. For øvrig vises til Kripos utførlige merknader på side 9–16 i deres høringsuttalelse.

Politidirektoratet mener at det her er to alternative muligheter, enten å utforme bestemmelsen i tråd med direktoratets opprinnelige forslag eller i tråd med Kripos' forslag, og ber departementet vurdere hva som kan være mest hensiktsmessig med tanke på raskest å få på plass et forsterket hjemmelsgrunnlag for politiets inngrepsmuligheter overfor risikosupportere. Direktoratet deltar gjerne i ytterligere dialog med departementet ved behov. Muligens kan det være rom for både å endre straffeprosessloven § 222 a og § 222 b, slik at krav i § 222 a ikke knyttes til gruppetilhørighet for den forbudet/påbudet skal rette seg mot.

For øvrig viser vi til vårt brev av 4. mars 2011 om forslag om endring av politiloven § 8 vedrørende lengstetid for innbringelse. Videre viser vi til vårt brev av 16. mai 2014, der vi foreslår at endring av straffeprosessloven § 222 b og politiloven § 8 undergis en samlet behandling hensett endringsforslagenes nære og praktiske sammenheng. Politidirektoratet vil understreke at endringsforslaget i politiloven § 8 fortsatt er aktuelt.

Med hilsen

Knut Smedsfud
avdelingsdirektor

Kristine Langkaas
seksjonssjef

Saksbehandler:
Einar Stahl
Tlf: 23 36 41 71
June Kristin Bellika
Tlf: 23 36 42 03

Vedlegg:
- Oslo politidistrikts
høringsuttalelse av 04.07.14
- Vestoppland politidistrikts
høringsuttalelse av 23.07.14,
samt supplerende uttalelse av
11.08.14
- Rogaland politidistrikts
høringsuttalelse av 28.07.14
- Østfold politidistrikts
høringsuttalelse av 28.07.14
- Kripos' høringsuttalelse av
04.08.14